

Projekt okładki

Maja Nowak

Redakcja językowa

Lucyna Jachym

ISBN: 978-83-944504-6-5

© Copyright by Wyższa Szkoła Prawa, Wrocław 2018

Wszelkie prawa zastrzeżone. Zabronione jest nieautoryzowane rozpowszechnianie całości lub fragmentu niniejszej publikacji w jakiejkolwiek postaci, w tym prezentacji i wykładu. Wykonywanie kopii metodą kserograficzną, fotograficzną, a także kopiowanie książki na nośniku filmowym, magnetycznym lub innym powoduje naruszenie praw autorskich niniejszej publikacji

Autor książki zachowuje wyłączne prawo do dysponowania i wykorzystania zawartych w książce wątków i opisów w celach literackich, publicystycznych lub jako scenariuszy filmowych. Nie podlegają prawom autorskim fotografie pochodzące ze zbiorów muzealnych, bibliotecznych, a także fotografie wykonane podczas śledstw reprodukowane w niniejszej książce oraz wyraźnie cytowane fragmenty zeznań, wyjaśnień, opinii biegłych i uzasadnień zapadłych rozstrzygnięć. Podlegają im reprodukowane kopie zapisów poligrafu

Adres wydawcy

Wyższa Szkoła Prawa

ul. Św. Jadwigi 12

50-266 Wrocław

tel.: + 48 71 71 88 135

uczelnia@prawowroclaw.edu.pl

Druk

Fabryka Druku Sp. z o.o.

ul. Zgrupowania AK „Kampinos” 6, 01-943 Warszawa

www.fabrykadruku.pl

CZEŚĆ PIERWSZA. Nieco teorii i historii 9

Rozdział 1. Zanim powstał poligraf 11

- 1.1. Pierwsze „techniki” wykrywania kłamstwa 11
- 1.2. Pierwsze próby „mierzenia” uczuć 18

Rozdział 2. Od „czarów” do pomiarów. Pomiar i rejestracja parametrów fizjologicznych człowieka 21

- 2.1. Jak zajrzeć do serca zbrodniarza? Pomiar funkcjonowania układu krwionośnego i problemy z ich rejestracją 21
 - 2.1.1. Uwagi ogólne 21
 - 2.1.2. Puls 24
 - 2.1.3. Ciśnienie krwi 32
- 2.2. Układ oddechowy – pomiary i zapisy oddychania (pneumograf) 37
- 2.3. Czy przestępca jest „mokry ze strachu”? 39
- 2.4. Zbrodniarz trzęsie się ze strachu? Rejestracja ruchów ciała 43
- 2.5. Równoczesna rejestracja kilku parametrów – od sfigmografu i pneumografu do poligrafu 44
- 2.6. Nieporozumienia terminologiczne – poligraf czy wariograf? 48
- 2.7. Poznawanie nowych zjawisk fizjologicznych towarzyszących uczuciom 49

Rozdział 3. Czy niewinny boi się tego samego, co przestępca?

Rodzaje uczuć: strach a gniew 53

- 3.1. Czy objawy różnych uczuć są jednakowe? 53
- 3.2. Czy tylko przestępca odczuwa strach? Badania psychologów na potrzeby wojska 60
- 3.3. Czy żołnierz idealny to ten, który nie odczuwa strachu? 65

Rozdział 4. Czy do zdemaskowania przestępcy wystarczy sam aparat? 66

- 4.1. Test skojarzeniowy 66
- 4.2. Technika wiedzy o czynie 67
- 4.3. Technika pytań związanych i niezwiązanych ze zdarzeniem 69
- 4.4. Technika pytań kontrolnych i inne techniki 71

4.5. Przebieg badania poligraficznego	72
4.6. „Lepsze” i „gorsze” techniki badawcze	73
4.7. Czy można popełnić błąd podczas badania albo analizy zapisów?	74
4.8. Badania eksperymentalne nad trafnością badania poligraficznego	74
4.9. Analiza wyników uzyskiwanych w praktyce	75
4.10. Czy można oszukać eksperta?	78
4.11. Inne sporne problemy	79
4.12. Inne zastosowania poligrafu	79

Rozdział 5. Od teorii do praktyki. Rejestracja parametrów fizjologicznych w praktyce kryminalnej

82

Rozdział 6. Ewolucja sprzętu i metod badawczych

93

6.1. Udoskonalanie poligrafów	93
6.2. Ewolucja metod badawczych	95
6.3. Komputer zamiast człowieka-eksperta?	97
6.4. Czy wobec ludzi z różnych krajów i kultur można użyć tych samych metod? Wątpliwości na tle społecznej oceny oszukiwania i kłamstwa	98
6.5. Poligraf w Polsce i problemy związane z jego stosowaniem	101
6.5.1. Zakres zastosowania poligrafu w Polsce	101
6.5.2. Dopuszczalność użycia poligrafu w Polsce	101
6.5.3. Wątpliwości co do treści opinii poligrafera	102

Rozdział 7. Poszukiwanie innych metod pomiarowych i nowych parametrów towarzyszących emocjom człowieka

105

7.1. Poznawanie innych metod analizy funkcjonowania układu krwionośnego	105
7.1.1. Termowizja	105
7.1.2. Wykorzystanie techniki laserowej – pletysmograf	105
7.2. Objawy emocji w mowie i głosie człowieka	106
7.3. W poszukiwaniu prawdziwego „źródła” uczuć. Poznawanie nowych parametrów fizjologicznych towarzyszących emocjom człowieka	107
7.3.1. Elektroencefalografia (EEG)	107
7.3.2. Pomiar fal mózgowych, fala P-300	108
7.3.3. Pozytonowa tomografia emisyjna (PET)	108
7.3.4. Tomograf	109
7.3.5. Magnetyczny rezonans jądrowy (MRI)	110

CZĘŚĆ DRUGA. Poligraf a tropy błędne i trafne	113
Rozdział 8. Miłość, która zabija	115
Rozdział 9. Matka podejrzana o zabójstwo córki	145
Rozdział 10. Na tropie pomocnika zabójcy	174
Rozdział 11. Zagadkowy motyw napadu na wartownika	201
Rozdział 12. Długa lista podejrzewanych o zabójstwo dziewczynki	214
Rozdział 13. Kiler amator	245
Rozdział 14. Ojciec niesłusznie posądzony o zabójstwo córki	259
Wykaz cytowanej literatury	286
Wykaz niektórych publikacji naukowych autora dotyczących poligrafu	288